

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

Las bombas y la Opinió pública

—Bueno, pero ¿de qui es aquesta má?

LA SENMANA ULLADA POLITICA

ENCARA hi ha qui dupta de si en Moret té o no té'l decret de dissolució. Els que filan prim analisen el sentit de las paraulas reals, reconeixent que si bé va fèrseli una promesa, aquesta

podria modificarse, quedant reduhida á res, segons las circunstancias que s' oferissen á l' hora de ferla efectiva.
Pero D. Segimón y 'ls que'l rodejan treballan com si realment estiguessin sobre terreno ferm. Ha comensat ja la cassera dels districtes: á ca'n Moret hi ha empentas de pretendents.
De bona ó mala voluntat, en Montero Ríos, en Vega de Armijo y fins en Canalejas li deixan el te-

rreno lliure, creyent sens dupte que fent bondat se veurán més favorescuts en el reparto d' actas, que no si 's revanxinavan. Fins alguns d' ells se mostren admiradors de 'n Moret per la resolució que li atribueixen d' empendre una política democrática y hasta laica, tant bon punt disposi de unas Cortes ben sevas. Els hi convé fer veure que n' están contents, per lo que puguin atrapar. Ja ho diu l' adagi castellá: «Del lobo un pelo.»

El que está cremat de veras es en Maura. No hi pot passar pera que, sense més ni més, se dissolguin unas Cortes en las quals hi contava ell ab una minoria tan considerable, y menos encare ab que s' haja pres una resolució tan grave sense havèrseli consultat. ¡Ahónt s' es vist no recordarse d' ell, ni del seu nom en unas tals circunstancias! ¡Bó está en Maura per tragarse aquests miquels!
Que li portin tot seguit una palangana, que de lo

que va a succehir se 'n vol rentar las mans. Un cop las tingui netas se tancarà a casa seva. Y 'l partit conservador, per no ser menos, s' abstindrà de pendre part en las próximas eleccions.

Aixis a lo menos se diu; pero jo no crech que si qui tant. Ja hi haurà qui, en el moment oportu, 's cuidi de desagrararlo, repartintli actas, sino totas las que avuy posseheix, las suficientes para que cedeixi a una patriótica resignació. Y si eleva 'l seu disgust a la regió dels principis, pretextant que veu ab desagrado las promesas democráticas y anti-clericales de 'n Moret, no faltarà qui li digui: —¿Desde quan uns polítics tan experts com vosaltres s' han de preocupar de que un President de Consell de Ministres s' entrefingui fent bambollas de sabó?

Verdaderament, encare qu' en Moret anés de bona fé en la qüestió de las reformas, encare que aquéstaras guesessin l' aprobació del Congrés, ¿qui pot respondre de qu' en el Senat, Cámara privilegiada ahont hi té la reacció tan fortas posiciones, serian aprobadas?

De tot aixó se deduixe que aquí a lo que 's tira es a matar el temps de la manera més entrefinguda possible: disolgent Corts y convocante de novas; presentant un programa, discutintlo y deixantlo en l' ayre, sense realitat. La gran qüestió es passar l' estiu. Ja s' anuncia que 'l rey, que está disfrutant a la Granja de la lluna de mel, restará poch temps a San Sebastián y se 'n anirá a Escocia, ahont se proposa permanexer quatre setmanas.

No tot han de ser aficcions a Espanya. Els industrials a qui se 's posa la pell de gallina pensant en las reformas que 'l govern introduhirá en els aranzels, baix la presió d' elements estrangers; els vicultors que no saben qué ferse del ví; els alcoholers, que están arruinantse a conseqüencia de la Lley Osma, la qual no admet reformas fins y a tant que las Corts se 'reuneixin y vulguin ocuparse'n, podran consolarse pensant ab las venturas de la Cort. ¿No hem convingut en que aquí a Espanya la institució monárquica está per demunt de tot?

En Rodrigo Soriano está realisant una activa y hermosa campaña de solidaritat. L' ha feta a Valencia ab un gran éxit y l' está fent a las Vascongadas ab verdader profit. Per tot arreu es acullida ab entusiasme l' idea de crear una Espanya nova per l' esforç del poble, que, si s' hi posa, poch lígha de costar derruir tot lo vell, tot lo caduch, tot lo que 'ns desdora y 'ns arruina. De moment bastará que cuidi d' enviar al Congrés un gros contingent de diputats que ostentin la legítima representació del cos electoral. Com ells seran els bons, ells seran els árbitres de la sort del país.

Fora de desitjar que l' exemple de activitat qu' está donant en Rodrigo Soriano tróbes ja desd' ara molts y enérgichs imitadors. La sembra ben feta donará pel setembre una magnífica collita.

A Russia torna a corre la sanch. Hi ha hagut aquestes últims dias horrosas matansas de juheus; sublevacions en distints punts del imperi, atachs y represions sanchnantes.

Y s' anuncia de nou una huelga general ab tots els seus horros.

La Duma, l' Assamblea que concedí l' autocrata com un favor de la seva imperial munificencia, pero rodejada de tals restriccions que reduhien la seva acció a la més completat impotencia, se troba a punt de convertirse en una Convenció revolucionaria. Está succehint a Russia lo mateix que va passar a Fransa ab els Estats generals.

No será difícil que, després de molts combats, s' arribi també allí a un llibertador 93.

PEP BULLANGA

La gran farsa

La base del sistema parlamentari en tots els pobles del món que s' hi regeixen, estriba en el respecte més absolut a la voluntat del cos electoral. El poble vota, y ab els seus vots marca las orientacions que cal donar a la política y a la administració, y

a la orientació pels vots del poble determinada han de adaptarse tots els poders, comensant pels superiors, pels que ocupan del Estat el lloch més alt, sigan reys, sigan presidents de República.

No hi ha altra manera que aquesta de resoldre conflictes, per graves que siguin. La opinió es considerada soberana; la opinió decideix en els comicis lliurement, clarament, explícitament, y la opinió es fidelment obehida y sincerament interpretada. Ella mateixa s' articula y pren autoritat y poder en els governs eixits de la majoria del Parlament, intérpretes de la voluntat soberana de la nació.

Ab aquest sistema els pobles saben ahont van y s' hi encaminan ab pas segur, sense sotrachs, per las amplias vias de la legalitat. Las revolucions més radicals en las ideas s' efectúan pacíficament, sense efusió de sanch. El progrés troba un impuls poderós y els desbordaments un fré saludable. La opinió es com una locomotora perfectament constituída per accelerar ó moderar la marxa, segons convingui al interés públich. Y els que la guían ho fan sempre respectant ans que tot el seu delicat organisme, posant tot el cuidado en el seu perfecte funcionament.

Ara de poch ens han donat un gran exemple de la virtualitat de aquest sistema, dos pobles d' Europa, monárquich l' un, republicà l' altre, y tots dos eminentment progressius.

Inglaterra, en virtut de unas eleccions generals, ha cambiat radicalment la seva orientació. Els conservadors, trobantse ab serias dificultats para seguir la seva política, apelaren al país, y aquest els derrotá imposant una nova política liberal, democrática y de tendencias francament socialistas. Una bona part dels ministres de l' anterior situació s' queda ren sense actas, y en cambi els electors franquejaren las portas del poder executiu a elements obrers, cosa que no s' havia vist may en aquell país tan apegat a las velles tradicions.

També a Fransa unas eleccions generals acaban de reforçar las tendencias radicalissimas del govern republicà. L' obra de la laisaiació realizada per en Waldeck-Rousseau y en Combes havia suscitát conflictes tremendos. Totas las rebeldías havían format un bloch contra la República. La mateixa má que movia als católics a oposarse violentament a la presa de inventaris de las iglesias, era la que enconava el disgust social fomentant las vagas de las regíons mineras, ab el sant propósit de que 'l govern se des-acredités ofegantse en sanch. Gracias a la serenitat admirable d' en Clemenceau, els reaccionaris se quedaren ab las ganas de conseguirlo. Y parlá, per fi, ell, el país, y ab una ratxada formidable de opinió es-combrá el camí de la República radical de tots els detritus, de tots els obstacles, de tots els maquiavelismes. Avuy la Fransa sab ahont va, y está segura, seguríssima de arribarhi.

Aquests dos exemples forman, verdaderament, un contrast dolorós ab lo que está passant a Espanya.

Perque tothom sab y veu tothom que si bé las lleys del Estat disposan que la nació s' regeixi pel sistema parlamentari, tenint per norma l' exercici del sufragi universal, es lo cert y positiu que l' un y l' altre, el sistema y el sufragi son una gran farsa. Convencionalismes hi ha, ficcions se donan, pero com 'l sistema parlamentari espanyol y 'l sufragi universal, tal com s' exercix a Espanya, es difícil que se 'n trobin de tan cruas y desfredadas.

No es que no puguin arrelar en las entranyas del país, com alguns barateros de la política volen donar a entendre; aquí lo que hi ha es que 'ls governs de la monarquia fan tot lo imaginable per evitar que la voluntat de la nació s' exteriorisi y arribi a ser, com deuria, l' árbitre del seus destins.

Per l' interés que tenen en monopolisar el govern y repartirse com a bons germans totas las gangas anexas al exercici del poder, passen per tot, sense pararse en barras. Viuen tancats en una perpetua subversió dels principis fonamentals del sistema pel qual diuen regirse: aixis per evitar que 'ls Parlaments, fills de la voluntat del poble, designin als partits y als homes qu' en nom d' ells tinguin de governar, son ells els que nombran als diputats que han de compondre 'l Parlament, y 'ls nombran sense reparar en cometre 'ls més escandalosos abusos.

Aixó es lo que vé repetintse cada dia ab més desenfado, com si s' tractés de la cosa més natural del món.

Per una serie de casos que no han tingut ni una sola excepció es ben sabut que govern que fa unas eleccions las guanya indefectiblement, mal tingui en contra seu 'l oposició unánime del país. La cosa no pot fallar, per la senzilla rahó d' emplearse sempre 'ls mateixos medis: l' encasillat, la coacció oficial, la trampa y la violencia. Després els mateixos diputats bruts aproban las actas brutas... Y per fi 'l Parlament, enfangat fins al coll, sense autoritat, sense prestigi, divorciat del país, res pot, ni res fá, com no sigui perpetuar la ruína y la desgracia del país.

En algunas ocasions com l' actual, se surt del pas disolentlo para nombrarne un de nou; pero com siga que s' emplean sempre 'ls mateixos medis, res té d' extrany que s' obtinguin sempre 'ls mateixos resultats.

Y la nació s' está ofegant, s' está morint dintre de aquest círcul viciós, cada dia més reduhit, més estret, com un dogal.

La forsa impera desvergonyidament sobre la rahó, sobre 'l bon sentit: tal es la situació miserable y ominosa a que viu condemnada la pobra nació espanyola.

Y ja que 'ls governs gosan a la fi de totas las prerrogativas propias del poder absolut, del poder personal, a lo menos sapiguessin emplearlas en realisar alguna obra de verdader profit, que 's fés més tolerables... Pero ni aixó: no saben llibertarse del servilisme, que 's fa esclaus del poder permanent, ni saben preocuparse més que de las mesquinesas y concupiscencias de la política menuda. Per desdeñar las corrents sanas de l' opinió pública, prefeixen ofegarse en la mefítica atmósfera que corromp els cors, els cervells y las consciencias.

Las solucions francas, qu' en altres paissos res pectuosos del régimen parlamentari, s' aplican a conjurar els conflictes, se transforman aquí a Espanya, en solucions tórbolas y sospitosas, que 'ls que manan aplican tan sols a sostenirse en el poder.

Aixis, el Sr. Moret, com si hagués perdut la memoria de qu' ell va ser l' autor de la famosa Lley de Jurisdiccions, ens surt ara ab l' anunci de un programa polítich democrátich, radical y hasta laich. ¿Quánta farsa!

Perque qualsevol que recapaciti y consulti l' historia política de aquest home versátil, que ab la mateixa facilitat ab que contreu un compromís l' olvida, compondrá al instant que s' tracta sols de una nova y solemne mistificació. No es, no pot ser may ell, l' home cridat a realisar una empresa tan magna, casi imposible, para ser desarrollada al amparo de unas instituciones que pugnan de tot en tot ab el seu esperit per tradició y per interés propi.

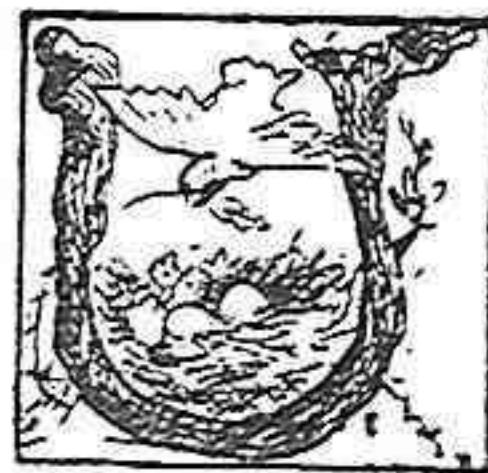
Per aixó 'l clericalisme, lluny de alarmarse y protestar escolta els anuncis de 'n Moret ab la més gran patxorra. Ja ho sab per endavant que s' tracta de una farsa, de una mistificació, de un medi com un altre qualsevol de matar el temps y d' enervar, en lo possible, la protesta republicana, ab els miratjes de un progrés ful y sense realitat possible.

Si s' ha de fer democracia legítima y radicalisme progressiu, s' ha de comensar per lo primer, y lo primer de tot es assegurarli al poble la sinceritat electoral, ab el ferm propósit de respectar las sevas decisions. Y en Moret, a horas d' ara, ja ha donat principi al encasillat.

Que davant de aquesta nova farsa, la Solidaritat catalana y a ser possible, que bé ho será si s' treballa ab energia, la Solidaritat espanyola, alsin decididas la seva bandera de guerra.

P. K.

Obra revolucionaria

N dels resultats que més hem de agrahir els republicans al moviment grandió de Solidaritat catalana, es el de haver imposat una nota de sinceritat en els actes del partit.

N' hi ha hagut sempre de republicans sincers; pero generalment solían ser els menos escoltats. Fins fa poch, en els meetings, se 'n endu-

yan las vocacions del públich aquells que ab accents més vibrants parlavan de la proximitat de la Revolució. Era aquesta una manera facilíssima de guanyar aplausos y popularitat, actas y potser alguna cosa més. (Son tan cándidas las masses populars!)

Però la Revolució tan repetidament anunciada no venia may, y sigui dit en el seu honor, el públich ja comensava a escamarse. Aquesta escama s' aná posant en evidencia ab el encongiment successiu de las votacions republicanas de Barcelona. Els 35,000 vots del any 1903, se tornaren 29,000 algún temps després, para descendir a menos de 20,000 en las últimament celebradas. Aixis contestava la massa anónima republicana als que per excitarla no coneixian altre elixir que l' licor esbravat de la Revolució immediata.

Es induptable que s' realisaren alguns treballs en determinat sentit; pero també es manifesta la seva inutilitat, el seu fracás. Tot lo més serviren para que alguns, en pago de son cóqueteig ab els conspiradors, logressin dels governs de la monarquia pingües cárrechs oficials y considerables adelantos en la seva carrera.

Tals sigueren els resultats tan tristos com desastrosos del equívoch revolucionari que s' feya derivar per algú de l' Assamblea de 25 de mars de 1903 en que fou proclamada la Unió republicana y la Jefatura suprema de D. Nicolau Salmerón. Hi havia qui s' figurava—sense motiu—que als 15 dias de celebrada l' Assamblea se faria la Revolució y s' proclamaria la República. Foch d' encenalls: una gran flamarada, y al poch rato, res, ni cendra.

Es una gran fortuna l' haverse arribat a desvanexer aquest equívoch. Un partit com el nostre que aspira a un cambi radical de régimen no hi pot pas renunciar a la Revolució: al cap de-vall arribará un moment en que será precis sortirse, siquera una sola vegada de la legalitat, com ab frase felicíssima ha dit repetidament el nostre ilustre jefe. Pero, en tant arriba l' hora de fer la Revolució, no es pas convenient manosejarla sense més ni més, ni desfogar histéricas impacencias ab parauladas buydas y que no van en lloch. Per lo que aspecta a la Revolució se fa precis parlarne poch y pensarhi sempre.

Pensar y obrar. Pensar en que no es la Revolució veritable el moti sense més ulteriors resultats que algunas desgracias y un endarreriment en la realiació de las ideas. Pensar en que no ho es tampoch el pronunciamient quarteler fet per sorpresa, que quan no l' impulsa la generositat y l' desinterés patriótic, ni l' abona un poderós y avassallador estat de opinió, hasta triumfant pot ser contrari als fins redemptors de la Revolució, y engendrar un estat de cosas més pernicios que l' mateix que s' haja derribat.

L' obra revolucionaria exigeix una llarga y persistent preparació. En el camp republicà, més que 'ls que bravetejan en els meetings, contribuixen a prepararla els que organisan sólidamente l' acció electoral; els que despertant la conciencia popular a la llum santa del progrés, fomentan instituciones de cultura, de cooperació, d' ensenyansa, de solidaritat humana.

En aquest sentit, per fortuna, s' ha fet molt en el camp de la Unió republicana, y lo que s' ha fet es lo que queda, en el moment en que la fantástica, falornia revolucionaria a plasso fixo s' desvanex en l' espay com un somni ridícul.

Y aixó que queda y qu' está destinat a créixer y prosperar, porque ja no divagarém més y aplicarem totas las forsas populars a lo práctic, a lo positiu, a lo que posa arrels en el camp de la realitat; aixó que queda, que val molt, engrana admirablement ab la nova era de acció revolucionaria que representa el gran moviment de solidaritat catalana avuy, pròxim a ampliarse convertintse en un moviment poderosíssim de solidaritat espanyola.

Es de admirar la clarividencia de 'n Salmerón, trayent de las mans del partit de Unió republicana un equívoch, com el pseudo-revolucionari que 'ns desconcertava y 'ns enervava y estava a punt de dividirnos y potser disoldre'ns, para posarli una acció sana, patriótica, positiva, alentadora y de resultats segurs.

El ministre doná per terminat l' interrogatori. Pera coneixe que aquell emplec era completament supérfluo y que l' administració de Saint Lazare necessitava una bona estrenyida, ja 'n tenia prou.

Avuy que 'l món enter té fixos els ulls en la Duma (Assamblea russa), no semblará fora de lloch donar del seu president algunas breus noticias.

Mr. Mouroumtseff es una de las principals figuras de la intelectualitat eslava. Son pare era un coronel; perteneix a la noblesa y, deixeble de la Universitat de Moscou, a 25 anys des-empenyava ja en aquest establiment la càtedra de dret romá. Ha publicat varias obras científicas y jurídicas y s' assegura que sobre el projecte de Constitució que la Duma ha de discutir hi ha corregut també la seva ploma.

Té prop de 56 anys y, com ja l' seu aspecte deixa sospitar, es un temperament fret, metódich, reflexiu, en el qual els amichs de la nova Russia tenen fundadas grans esperansas.

«El Mirabeau, el Danton, el Robespierre, l' home director que sintetisarà la revolució russa, encare s' espera»—diu un escriptor, parlant de la situació del imperi.

¿Será tal vegada aquest home Mr. Mouroumtseff?

O. MEGA

Mr. MOURUMTSEFF
President de la Duma.

DE TOT ARREU

ENCARE que una mica tart, Fransa acaba de pagar a Alfonso Karr el deute de gratitud que ab ell tenia anys há contret. Desde fa alguns dias el busto del gran publicista, erigit a Saint Raphael, ofereix a la contemplació de las modernas generacions la imatge del autor de *Sous les tilleuls*, *Les Grúpes*, *Clovis Gosselin* y tantas y tantas obras famosas.

ALFONSO KARR

La gent del dia no se 'n recorda gayre de l' Alfonso Karr. Y no obstant, fou un dels escriptors que més soroll feren en son temps, com ho demostra el número d' edicions que dels seus setanta volums s' han publicat y que, traduhts a diversos idiomas, han arribat a escamparse per tots els àmbits de la terra.

Satírich inimitable y verdadera personificació del esprít francés, abordá tota els géneros y en tots va triunfar.

Fou un dels seus temas predilectes la defensa de la dona, y sapigué tractarlo ab tanta destresa, que may li será pel sexo débil prou agrahida.

Tant ho creyém aixis que, quan no per altra cosa, mereixeria, al nostre entendre, el senzill monument que acaba de aixecarse per haver escrit aquestas hermosas paraulas:

«Es precis que las costums y las ideas portin a la

societat a fer per las donas lo que ab tant interés fa pels homes; aixó es, donalshi el medi de viure treballant.»

O per aquestas altrás que, satirisant l' afició que 'l sexo fort mostra a desempeñar oficis més a propósit per la dona que per ell, escrigué un altre dia:

«L' home hauria de sentirse ferit per dos sentiments: l' un, de vergonya, al pensar que no emplea las sevas forsas; l' altre, de compassió, al veure que usurpa el pa d' una pobre dona.»

Una demanda presentada últimament a Inglaterra para una senyoreta, Miss Crown, que a causa del defectuos funcionamiento d' un ascensor va quedarse sense nas, ha posat una vegada més de relleu la facilitat ab que els tribunals de la Gran Bretanya resolen totas las qüestions, per embrolladas que semblin.

Aquí, el que, víctima d' un atropello ó d' una desgracia, sufreix la perdua de una part més ó menos important del cos, es conduht a la Casa de Socorro, y ab una repulsa al causant del siniestro queda tot solventat.

Allá no. Els tribunals tenen ja establerta una tarifa de danys y perjudicis y ab arreglo a ella el qui ha fet el mal el paga.

La taula d' indemnizacions actualment en vigor es com segueix:

Per la perdua dels dos braços y camas	18,000 ptas.
Per las dugas camas	10,000 >
Pels dos brassos	15,000 >
Per una sola cama	6,000 >
Pels dos ulls	12,000 >
Per las dugas orelles	3,000 >
Per una sola orella	750 >
Pel nas	12,500 >

Com aquest era el cas de la senyoreta Crown, 12,500 pessetas es lo que la interfecta ha cobrat per la seva avaria.

M. Clemenceau, ministre del Interior, de Fransa, está sempre ocupadíssim. Pero, ocupadíssim y tot, encare li queda temps para fer personalment investigacions que obtenen ab freqüencia resultats molt curiosos.

L' altre dia, a las deu del mati se presentá l' home a la porta de la presó de Saint Lazare. El concierge no l' coneixia y, naturalment, va aturarlo.

—¿Qué desitjavan?
—Veure al director.
—No ha vingut.
—Al subdirector, donchs.
—Se 'n ha anat.
—¿Y la superiora de las germanas?
—Acaba de sortir.

—De manera que aquí no hi ha ningú... Us partitipo que soch el ministre del Interior...

Confusió del porter, reverencias, satisfaccions, embolichs para arreglar la cosa.

—Senyor, si voleu veure algú... hi ha el contador... Y en efecte, el contador se presenta.

—¿Vos sou el contador?—li pregunta el ministre: —¿Quinas son las vostras atribucions?

—Las... las de contador.
—Perfectament; pero ¿qué conteu?

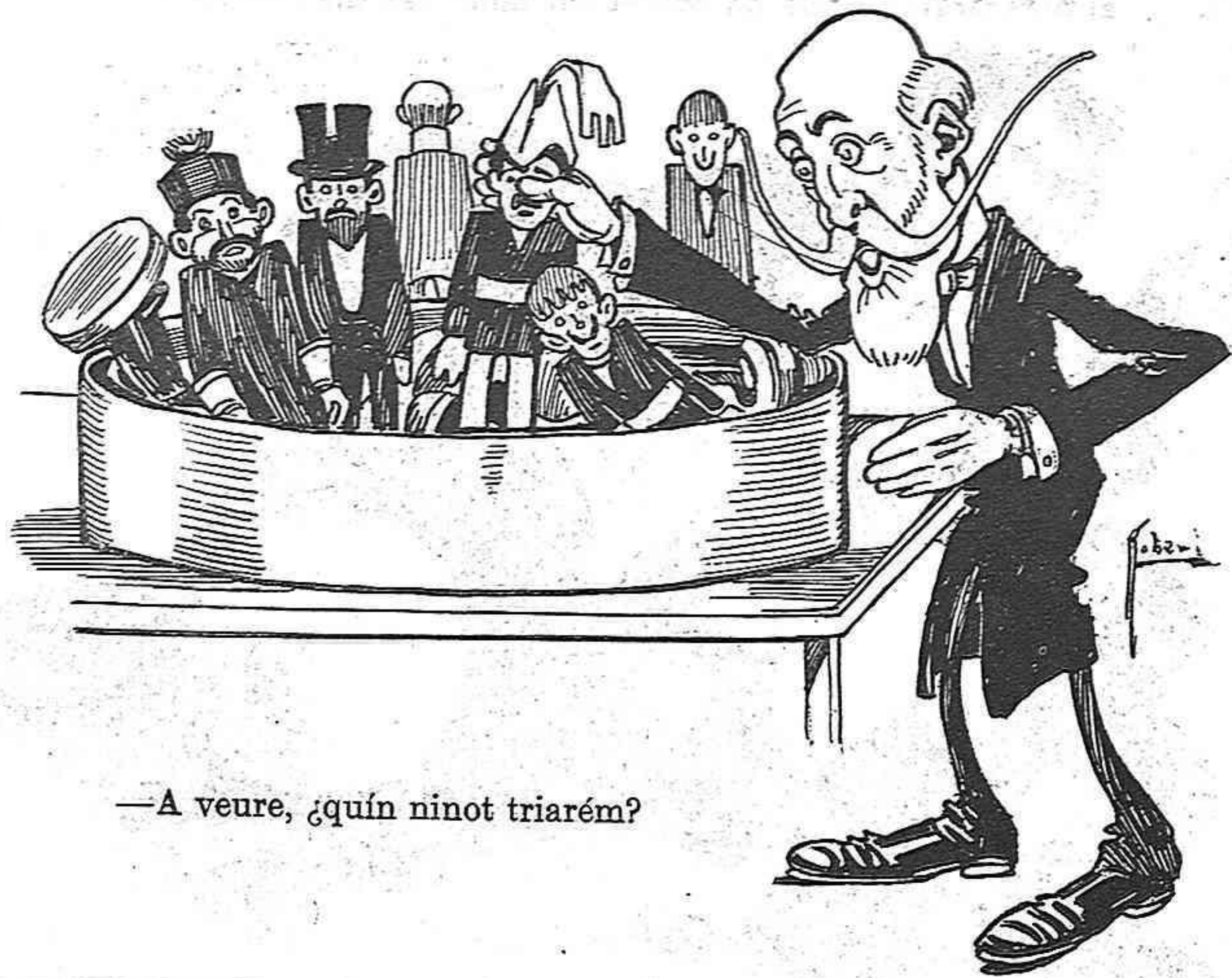
—Ara res...
—Ja ho veig, pero alguna vegada deuen contar.

—¿Qué conteu?
—No conto may.

—¿Es dir que aquí no feu res?
—No, senyor.

—¿Suficient!

Buscant un governador per Barcelona

-A veure, quin ninot triarém?

Ara per fi estém ben encarrilats. Fer solidaritat equival a fer Revolució. Hi estém marxant ab pas segur, quan ens dispõem a batre a las oligarquias y al caciquisme fins acabar ab ells. Y es indubtable que si ho conseguim—y aixó depén sols de la nostra fermesa de voluntat—acabarem també ab el régime que 'ls ampara. La qüestió es anar afitant el camp de las nostras conquistas. Primer ho ha sigut Barcelona y una part de Catalunya, ahont ja la monarquia es impotent, perque está desterrada del cor de tots els elements polítichs actius concordats ab l'esperit popular. Prompte ho será la part de Catalunya restant; y ho será Valencia, y ho serán las Balears, y las Provincias Vascongadas, y l'Aragó, ahont esbategan poderosos els anhels autonomistas. Y Espanya entera seguirá.

Siguin els que vulguin els elements que cooperin a l'acció reivindicadora de la soberania nacional y de la llegítima y indiscutible representació de las regions en el Parlament, no hi ha que desdenyarlos. Desde 'l moment que treballan per la puresa del sufragi, disposats, pera mantenirla, a prestarnos la seva ajuda a cambi de la nostra, fan com nosaltres mateixos obra revolucionaria. ¿Es que pot faltarnos un sol moment la confiança en l'eficacia del progrés, quan se treballa conjuntament pera desembrassar d'obstacles el camí en que 'l progrés ha de fere efectiu?

Cal, donchs, cooperar ab tota l'ánima al moviment de solidaritat. Es impossible trobarne un altre de més patriótic, progressiu y digne en tots conceptes d'absorbir l'acció poderosa del partit de Unió republicana. Aquesta es la veritable obra revolucionaria, sense engany, ni equívocs, ni perills de degeneració. Practicantla el poble, en lloch d'enervarse, 's vigorisarà.

P. DEL O.

N fet molt eloqüent que ha revelat un periódich de Madrid, quan la presó del digne periodista Nakens.

«Nakens es muy pobre. Muchas semanas El Motin no sale ó sale con retraso porque su propietario no tiene fondos para comprar papel.»

«El Sr. Moret sabia todo esto y conocia también la delicadeza del Sr. Nakens, incapaz de cobrar de los fondos de Gobernación. El Sr. Moret, firme en su idea de hacer que El Motin fuera más leído en Cataluña, propuso, por medio de una tercera persona, comprarle una gran tirada.»

No hi ha que dir que 'l Sr. Nakens va retxassar aquella proposició.

«Ho hauria fet a ser una persona menos digna y escrupulosa?»

Formulé aquesta pregunta per quant la revelació del periódich de Madrid indica clarament com las gasta en Moret quan se proposa sembrar la cianya a Catalunya.

Per lo que pugui ser ara y sempre, alerta, republicans, alerta!

Una profecia y un consell del periódich A. B. C.: «A las Cortes próximas hi vindrán molts partidaris de la estructura del Estat que acaricia Catalunya; y al Govern ha de convenirli més marxar al davant guiant, que no pas aparéixer guiat y a remolch.»

A veure si al últim fins en Moret se declarará partidari de la Solidaritat catalana. Pero si tal intentés, li picaríam els dits, dihentli: —Alto, noy, que aixó ja té amo!

El divendres de la senmana passada, el nostre bon company Roca y Roca sigué obsequiat ab un banquet admirablement servit en el Hótel Tibidabo, per un gran número de distingits correligionaris, desitjosos de tributarli una prova de cordial estimació, per la part important que va pendre en els actes de Solidaritat catalana.

En els postres pronunciaren eloqüents discursos els Srs. Corominas, Martí, regidor de Palma, Bastar-

das, Hurtado, Ricort y Forcada. El Sr. Roca y Roca agrahí l'obsequi ab sentidas paraulas.

La part activa y eficaz que 'l partit republicá pren en el grandióssim moviment de Solidaritat s'afirmá poderosament en aquest acte, honrat ab el concurs de republicans de gran influencia, per la posició que ocupan dintre del partit y per sas grans condicions intelectuals y de conseqüencia política.

Las reclamaciones unánims de la comarca ampurdanesa, han resultat inútils. La ciutat de Figueras tindrà 'l seu corresponent presidi.

A la comissió que va anar a visitar a n' en Moret, D. Segimón li va respondre ab un discurs, apelant al seu patriotisme probat. De manera que 'l patriotisme 's demostra resignantse a tenir un presidi a casa.

Bé es veritat que va assegurar que sería cosa de poch temps. Pero qui es que pot fiar en las asegu-ransas de n' Moret?

Comensi Figueras a pensar que se la condemna a presidí per tota la vida. Posis la má al cor y digui ella mateixa si ho ha merecut. Y com que la resposta será negativa, no se la tregui pas la má del cor y vegi lo que ha de fer.

De moment bó sería fer entendre als figuerenchs qu' en aquesta qüestió Catalunya en massa 's posará resoltament al seu costat.

Ja hi torném a ser. L'altre día, en la missa de dotze en la parroquial iglesia de la Concepció, un mossén va despotricar contra 'ls lliberals y amichs de la civilizació y 'l progrés, acusantlos de ser 'l origen del anarquisme ab tots els seus horrors.

Bó sería ferli entendre a n' aquest mossén desbotat que Barcelona avuy vol viure en pau, y que no es la millor manera de conseguirho fer servir la trona pera sembrar a punyadas llevors d'odi y de injusticia.

A pesar de haverse efectuat fa ja més de tres semanas la boda regia, aquesta es l' hora que al govern responsable no se li ha ocorregut la idea de aconsellar al rey el mes petit indult.

Com qu' en Moret disfruta tant, no vol recordarse dels que penan.

Aixís no tindran res que agrahirli 'ls obrers y 'ls periodistas víctimas del rigor dels Tribunals de Justicia.

Lo que més, li podrán dir: —Ab las entranyas que gastas per tot día, ja 's coneix qu' ets lliberal.

VILASECA, 18 de juny

Las nostras beyatas están desesperadísimas porque no poden acabar de vendre els bitllets d'un quadro que rifan de la Sagrada Familia.

«Sembla mentida que 'l Iglesia la vulguin comparar a una casa de negocis!... Si volen créuren a nosaltres els dirém que pera tenir éxit ab aixó dels bitllets, en lloch de rifar un quadro religiós, haurían de rifar unes quantas fototipias de bailarinas de Eden-Concert.»

MASNOU, 15 de juny

Va sortir, com de costum, la professó de Corpus, haventse aplicat que no 's tressin carmel-los. De prompte, mossen Jaumet, rompent el cordó, a un dels noys que 'n venia, l' agafá pel coll, com si 'l volgués escanyar, tirantlo ab una forta empenta a terra, dantli alguns cops de puny, y llensantli 'ls carmel-los a molta distancia.

Aixó va indignar a tots quants van presenciarho; alguns homes tingueren algunes paraules ab el nostre en-sotanat, decidits a escalfarli aquell clatell tant molsut que tragina.

Aquest mateix mossen Caimito es aquell que totas las festas va ab una campaneta pels carrers cridant a la canalleta pera ensenyarli la cataquística. Aconsellém als pares d'aquestas criaturas que no hihin els seus fills a homes de tant mala sanch.

LLORET DE MAR, 17 de juny

Se están fent traballs per celebrar dintre del districte de Sants Coloma de Farnés, uns quants actes de Solidaritat catalana, organízats segons se diu pels diferents organismes que 'l integran.

Celebrarém coralment que tinguin la trascendencia qu' es de esperar y que com més aviat millor se cantin las absoltas al funest caciquisme, que encare per escarni nostre te extesas algunes arells en aquesta terra.

CANET DE MAR, 18 de juny

Ab gran solemnitat s'inaugurá ahir el local de Frater-

nitat republicana de aquesta vila. Ja era hora de que 'ls republicans de Canet tinguessim casa. Molt ha costat vencer els obstacles que se 'ns hi oposaren; pero ab bona voluntat els hem arrollat tots, y avuy podem gaudirnos del nou y bon servey qu' hem prestat a la causa republicana.

Nutridas comissions de Mataró, Arenys, Sant Pol, Malgrat, Calella y altres pobles del districte vingueren a honrarlos ab la seva presencia, aixís com també 'ls senyors Cabot y Mayola, candidats pel districte de Arenys en las últimas eleccions de Diputats provincials, Martínez Gras de Barcelona, Lladó y Vallés, Roca y Roca y Eusebi Corominas.

Tots aquests bons smichs que citém personalment y alguns altres ens feren escoltar la seva veu autorizada, en el grandióssim meeting que se celebrá en el pati de la casa, qu' estava vistosament empaesat. Dels seus inspirats discursos, aplaudits ab entusiasme per la numerosíssima concurrencia all'aplegada 'n guardarem etern recort. Tots els oradors enliltren ab brillants conceptes 'l amor a la patria, a la llibertat y a la República, y alentaren el moviment de Solidaritat catalana, qu' está en el cor de tots els republicans de aquest districte.

OLESA DE MONTSERRAT, 17 de juny

Tenim la qüestió del municipi algun tant entretinguda per haverse donat 30 días de plasso a la viuda del depositari difunt.

Sembla que 'ls regidors del Círcul han girat las espaldas al arcaide, alegant ser ignorants dels grans deutes del Ajuntament y que varen ser sorpresos en sa bona fé. Aixís ho reconeixém nosaltres, els republicans; pero de todas maneras valia la pena de haver vigilat més. ¿No estavan prou escarmentats dels temps del Manco? ¿Y no era prou desastrosa l'administració municipal en aquests últims 16 anys, que no se 'n adonguessin?

D. Baldiri Margarit, després de haver burlat a alguns republicans que 'l seguían cegament, ara vá a buscar consell y ajuda a n' els carlistas. ¡Qu' en Vicens dels embolichs el tregui de pena!

Un dels seus matons, qu' era 'l paleta que feya las obras del municipi; se li embarca, sens duprà perque veu que se li ha girat la truya. Es lo millor que pot fer el Sr. Tori: ara que a Olesa ha perdut els bous, que se 'n vagi a América a veure si troba las esquellas.

MALAS NOTICIAS

(ENTRE FRARES)

—¡Ay pare Benet! —¿Qué passa? —¡Pot ben posarse a dinar! ¡Sapigues las tristas novas que corran per la ciutat! —¿Molt tristas? —No se 'n en burli.

Tremendas, horripilants, d'aquellas que a un hom el posan en el cas de recordar la diada de Sant Jaume!... —¡Redimontri, tant dirás! Mira, tapa la sopera y procura abreviar, descapdella desseguida.

¿Quinas novas dús? Veyám. —Diu que al fi la teoracia va a rebre un tanto mortal del qual, per pegats que 's posi, may més se 'n podrá curar.

Diu que, cedint de las massas a las demandas constants, formuladas en la premsa y en els mitins populars, van a tallarnos las alas perque no poguem volar, com fins ara hem vingut fentho, més alt que 'ls demés mortals.

Diu que 'ls mil y un privilegis que avuy estém disfrutant, gracias a la tolerancia (diguemne complicitat) dels oligarcas monárquichs, van a fé 'l darrer badall, desapareixent del mapa per tota una eternitat.

Diu que volen retrarnos las millonadas de rals que per naps ó xiribias, no més que parant la má, percibim cada trimestre del presupuesto del Estat.

Diu que volen suprimirnos las ganguetas especiales que, burlant ab tot descaro els pactes del Concordat, poch a poch y ab santa calma havíam anat pescant, en perjudici del pobre que 's manté del seu treball.

Diu que 's tracta d'obligarnos a obedi ab fidelitat lo que las lleys estableixen, ja en lo referent als caps de frare que aquí son licits y que no 's ha cumplert may, ja en tot lo que 's relaciona ab la legal propietat dels convents y las iglesias, un rengló, com vosté sab, dels més embrollats y foscos que hi ha en el camp monacal.

Diu que si exercim industria en farán matricular; que si cobrém una deixa haurém de pagá a Estat lo mateix que tothom paga; que si un dels nostres companys trossa un día ab el Códich, será guapament jutjat per la justicia ordinaria, com un fuster ó un bastaix.

Per acabar, diu que intentan treure 'ns tota la potestat sobre escolars, cementiris, causas pias y hospitals y que aixís com ara a Espanya tot té un cert barnís sagrat y despedeix un aroma admirablement papal, tractan de cambiar l'atmosfera, a fi de que ben avist no 's respiri aquí més ayre que 'l racionalista, el laych.

—¡Guapo!... Pero aquestas cosas ¿quí las ha de realisar? —En Moret.

—¡Ah! ¿L' amich Segis? ¿El president encucrat? ¿L' home del sabó del Congo y 'ls polvos d' opoanax?... Desá els temors a l' armari, pren assiento en aquest banch y destapa la sopera.

¡Podém continuar dinant!

C. GUMÀ

Per bunyolers, Albunyo!

Don Natali Rivas, (molt senyor meu), a qui vostés no coneixen ni jo tampoch, ha sigut nomenat secretari de la Presidencia del Consell de ministres.

¿Té aixó res de particular? Crech que no. Si a la Presidencia del Consell hi ha secrete, sembla natural que un Rivas ó altre fassi de secretari.

¿Com es, donchs, que als vehins d' Albunyo, poble de la provincia de Granada, els ha engrescat de tal modo aquest nomenament; que diu que a horas d' ara no hi ha qui pugui aguantarlos pel cap ni pels peus y que s'ols pensan en fer festas, disparar cohets y grabar el nom de don Natali en planxas de mármol? ¿Com es?

¡Escoltin y pásmínse!... El senyor Rivas...—¿ja están a punt?— el senyor Rivas ¡es fill-d' Albunyo!

¡Fill, fill!... D' aquí vé l' admiració d' aquell poble y aquesta es l' única explicació de la frenética alegría qu' está a punt de fer reventar el cor dels senzills albunyo-lenchs.

El telégrafo ens ho ha participat ab carácter d' urgencia:

«Albunío está radiante de júbilo por el nomenamiento del Sr. Rivas. Se preparan grandes fiestas. Todos los municipios vecinos han sido invitados a poner de relieve su regocijo.»

«Acaba de realizarse una imponente manifestación de trece pueblos, con banderas y músicas. Las calles están engalanadas...»

«Han sentit? ¡Júbilo, regocijo, calles engalanadas, músicas, banderas, trece pueblos...»

Y tot perque el Sr. Rivas ha sigut nomenat secretari de n' Moret!

Si per haver obtingut aquest modest empleo s' entusiasman aixís, ¿qué farán els albunyo-lenchs el día que don Natali arribi a ministre?

Lo menos, lo menos li aixecarán una pirámide com la de Cheops y demanarán al Govern que fassi fer salvas y declari festa nacional la fetxa gloriosa del seu naixement.

Y encare dirán que ningú es profeta a la seva terra!...

No pas si la seva terra es Albunyo!...

FANTÁSTICH

L Comité de Molestia Social s' ha pres en serio els propòsits anti-clericals d' en Moret, y li ha enviat un mensatge de protesta.

¡Vaya una colla de gamarosos son els membres del tal Comité!

¡Si n' han de tenir de pá al ull quan encare no han vist qu' en Moret y els clericals se fan 'l ullet!

El nou ministre de la Gobernació's diu Benigne. ¿Benigne y l' han nomenat pera fer las novas elecciones?

Anevós a fiar dels noms.

Pero hi ha més encare. D. Benigne Quiroga Ballesteros es enginyer.

Es en lo únic en que ha estat una mica encertat en Moret. Perque si se li espallia la máquina electoral, disposará a lo menos de qui li pugui recompondre.

Al últim els possibilistas, qu' en temps d' en Castelar se passaren a la monarquia, podrán treure 'l ventre de pena, ja que no hi puguin treure la conciencia. En Moret els hi ha donat un ministeri y no sé quantas direcciones generals.

No 's diria sino que al procedir aixís ha escat l' am per veure si pesca algun llobarro en els mars de la República.

Pero resultarà el treball aquest completament inútil, ja que no es la gurmardissa la flaca dels republicans. Y no té res de temptador que als dels temps d' en Castelar, després de tants anys de haver realisat l' apostassia, els utilisin per esqué, es a dir, com si siguessin cuchs.

Llegeixo:

«El Sr. Moret desearia conferir el cargo de Gobernador de Barcelona a un político de altura.»

Aixó ray, nosaltres li indicarem el medi. No té més que enviarlo ab camas de fusta. Ab sols allargarli las camas podrá tenirlo de l' altura que sigui del seu gust.

Pobres joves monárquichs!

Mirin que de un quant temps ens a no 'ls deixan un moment de sossego. Impossibilitats de fer política electoral, s' entrenterían estirant la orella al pobre Jordi. Y ara ni aixó. Las autoritats els hi tancan els Círculs... viciosos.

Un d' ells l' altre día se 'n queixava ab amargura, exclamant:

—Está vist que a Barcelona no hi ha medi de fer monarquia. Ens n' haurém de deixar, perque falta lo principal: l' ambient.

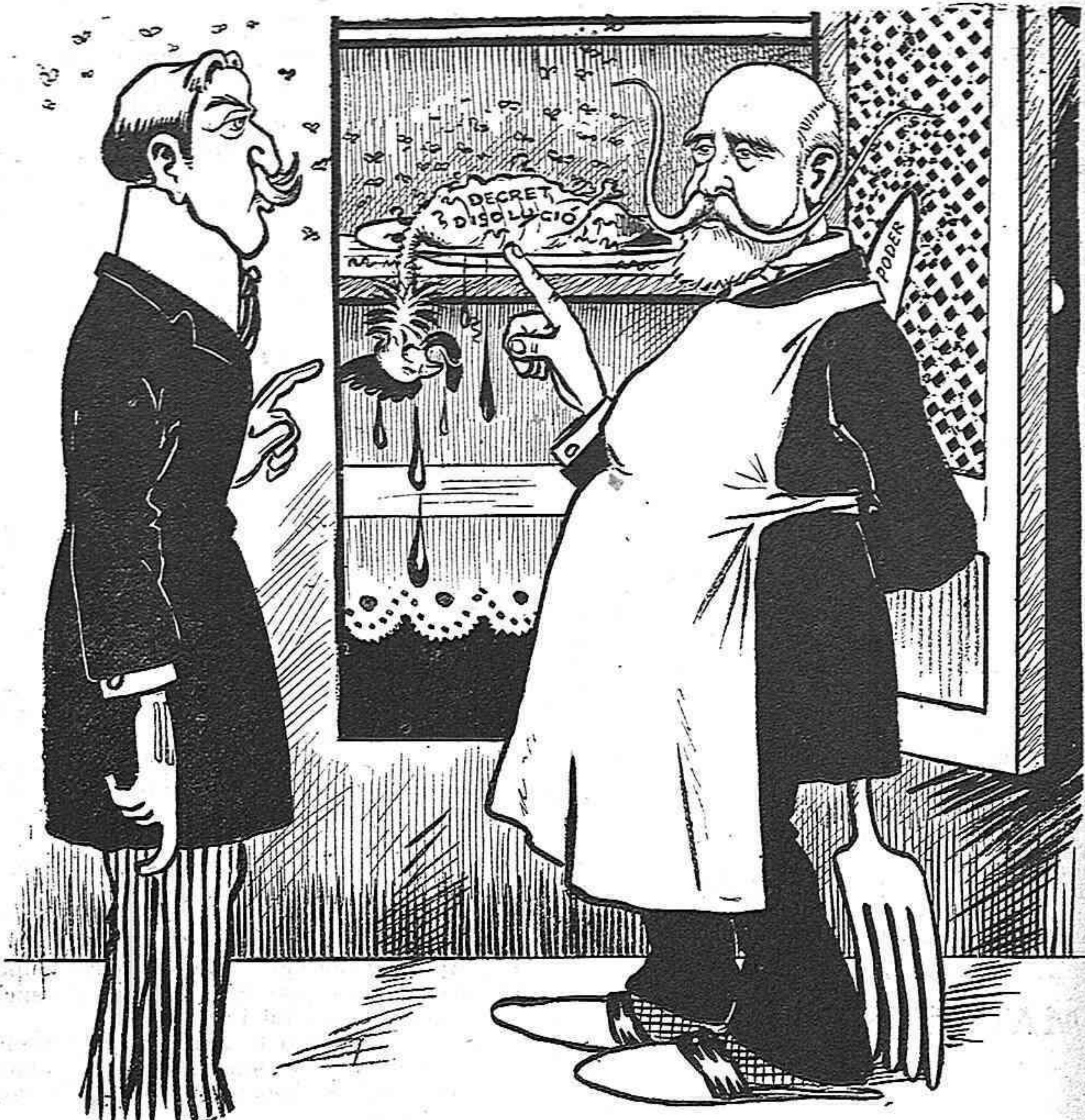
A la casa d' en Moret no s' entenen de barullo. Tots els que volen fer pá sense farina; tots els que aspiran a possehir un acta, sense intervenció del cos electoral, hi acudeixen a manadas, omplint todas las dependencias de la casa y ocupant fins tota la escala de pujar a l' habitació.

¡Bonica manera de inaugurar la política a la iglesia!

Ho será sempre per aquells que havent rebut una promesa, no la vegín cumplerta. L' inglés en aquest cas será en Moret, perque 'ls ho haurá quedat a deure.

A n' en Teodoro Baró, actual director del Ari Brusi, en Moret tracta de nomenarlo senador vitalici.

Una qüestió embrollada

—¿Cóm está el gall de la Disolució?
 —Mírrissel: aquí 'l té, mort y plomat. Pel Agost ens el menjarém.
 —¿Pel Agost?... ¡Ay! ¿Vol dir qu' encare podrá aprofitarse?

¿Pero no deyan que D. Teodoro havia tirat al foch el morrió progressista?
 Director del Brusi, beato de conveniencia, y senador vitalici nòbrat per un home com en Moret que anuncia una próxima campaña anti-clerical... ¿Cóm s' explica aquest all-y-oli? ¿No es veritat que sembla una escena d' *El joch dels disbarats*?

—Aixís ja es un' altra cosa.
 —Molt bé. ¿Y vosté?
 —La *Dos-quarta* que no 'ns deixa dormir en tota la nit, ma germana, que ja fa mes de dos mesos, lo més poch, qu' está malalta...

La protesta de D. Alejandro M. Pons

al enterarse de que en Moret vol tallar las alas al clero

—Vamos, Alejandrito, no ploris. ¿No veus que tot aixó no será res?

No gayre bé, ja li dich.
 —Prengui paciència, nosaltres tenim la *tercera-dos*, que també n' está molt mala, y no 'ns deixa sossegar.
 —Vosté ray que no es de playne tenintne sa *tres-hu* veu.
 «Qui canta son mal espanta» sembla la d' un *hu-quart-terça* sa veu, y créguim, m' agrada.
 —Gracias pel favor que 'm fa...
 —¿Pro que no ho veu?
 —¿Qué s' exclama?
 —Que 'm tira tota la *hu-prima* per sobre meu...
 —Sí, bé, vaja... no ha estat re, ¿no veu que escombro?
 No sé per qué no s' aparta...
 Y a més, la *dos-hu* no hi siga

que tot lo que d' aquí baixa, es pols, y la pols bufant se 'n va y es cosa molt clara.
 —¿Sí? bueno, donchs, vagi fent... m' ha posat la americana que sembla d' altre color per la pols tota empapada.
 —¿Sí? Donchs miri, ja estich llesta y que m' en vaig...
 —¿Qué dñu ara?... ¿que s' en vá? ¿que vol un tap?
 —¿Qué m' ha dit?
 —Que no s' en vaja... perque jo estich aquí sota... no sé si m' entén...
 —Bé massa.
 ¿Vol dir que si fos á sobre?...
 —Damunt seu tot li tirava... hasta jo m' hi tiraria...
 —Veig qu' está de molta guassa, passihobé... y que no s' hi cansi.
 —Igualment...
 —Ja es fora... tanca...

Es vritat qu' es molt *quart-quart*; d' estatura... mitja *hu quarta*, pro á pesar de tot aixó, es una noya... trempada.

J. MORET DE GRACIA

ANAGRAMA

CONVIT

A la voreta del mar sobre l' alfombra cuberta de fina tot, la meva esposa Total ab quatre tíons y seca escorsa fa foch y hi posa al damunt una cassola ahont s' hi cou, poquet á poch el tot ab polla, que 'ns el menjarém sent cuyt sota la volta del cel... Déixam posá 'l ví dintre l' ampolla, que 'ns el podrém beure fresch... Si acas no volen, podrán escurá 'ls ossets... y hasta un' altra hora.

FALÓ XELLEVÉI

GEROGLÍFICH

I
 K K
 AT
 D
 IX

UN GIRONT

Caballers: Com Ama Gurit, Xech de Llansá, J. Fai-ges Canals, Salvador Delmont, Juan Serra Pabordre de la Partament, Paco Guasch, F. Carré (Amich de LA CAMPANA), Cap Cigrany nó igualadí, Pepeta Resalada, Benjamín Borrás, El Compte de la Vérola, Josepet de Poboleda, y Pau de las Calsas Curtas: No 'ns plauhen.
 Caballers: Un blanench, Un barbé, Panallóns y Miquel Roca: S' aprofitará.
 Caballers: Carles de Laviola: En tot cas la xarada.— A. Monclús: Gracias per l' avis. Ha sigut error d' administració.— Cambés Sarriánés: Es bastant incomprensible.— La María y el Pepet: ¿No se saben entretenir en altre cosa?— Gonnella Poétich: Sempre lo mateix! Aviat ho sabré de memoria... No li asseguro res.— P. P.: Aixó es naturalisme! Massa naturalisme y massa tétrich.— Manel Noël: Regulars.— Dos assiduos lectors: Gracias per la fotografia, pero va venir tart.— Lluís Papell: No vá.— Joan Román C.: Lo mateix li dich.— Xurrueta de la Rectoría: Igualment.— F. C. Ladan: Incorrects.— Andrésito: Gracias; veurém.— F. R. Bricay: No es género per casa.— B. J.: Noy de la Parra, P. T., P. y M., J. V., y J. P. M.: No podém insertar las cartas que 'ns envían, per varis motius.

LA CARICATURA AL EXTRANJER

El pervenir del clericalisme á Fransa

Rata Li

—¿Aixís seré dintre de poch anys?

(De L'Asino.)

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8
 Tinta Ch. Lorilleux y C^a

SOLUCIONS

Á LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADAS.—I: O-ca—II: Co-pa—III: Pa-ris—IV: Ca-pa—V: Ca-mi-lo.
- 2.ª ANAGRAMA.—Patrò—Porta—Topar.
- 3.ª TARJETA.—Metjes—Campo Sagrado—Llibreteria.
- 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRIC.—Europa
- 5.ª GEROGLÍFICH.—Estats Units.

Han endevinat totas ó part de las solucions corresponents al número anterior, els caballers: Com Ama Gurit, Raimundo Torroja Valls, Un brincayre, Paquito T., Salvador Delmont, Ll. Singla, Miquel Lletgé, Tres Candelries de Masnou, El Compte de la Verola, Un Reig molt de la broma, Miquel Roca, Josepet de Poboleda, Romeu de Llorens, Rosendo Macaya y Pau de las Calsas Curtas.

ENDEVINALLAS

XARADA

DIALECH DE BALCÓ Á BALCÓ

—¿Cóm va *Prima-dos-tres-quart*?...
 —¡Hola, senyor Santacana!...
 ¿Cóm vaig?... vaya una pregunta de fé un home de... sa talla...
 ¡Si fos aquí al meu balcó una *quart-dos* li pegava.
 —Vull dir, ¿cóm va de salut?
 No s' ho prengui al revés ara...